TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2013. gada 3. oktobrī*

Lauksaimniecība — Kopējā lauksaimniecības politika — Vienreizējo maksājumu shēma — Regula (EK) Nr. 1782/2003 — Maksājuma prasījumu aprēķins — Pamatsummas noteikšana — Pārskata periods — 40. panta 1., 2. un 5. punkts — Ārkārtas apstākļi — Lauksaimnieki, kuri ir uzņēmušies Regulā (EEK) Nr. 2078/92 un Regulā (EK) Nr. 1257/1999 paredzētas agrovides saistības — Tiesību uz pamatsummas pārvērtēšanu noteikšana — Tiesiskās paļāvības princips — Vienlīdzīga attieksme pret lauksaimniekiem

Lieta C-298/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 4. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 18. jūnijā, tiesvedībā

Confédération paysanne

pret

Ministre de l'Alimentation, de l'Agriculture et de la Pêche.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši M. Bergere [*M. Berger*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), E. Levits un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 18. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Confédération paysanne* vārdā – *M. Jacquot*, *avocat*,

— Francijas valdības vārdā – *C. Candat* un *D. Colas*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *B. Schima* un *H. Tserepa-Lacombe*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2013. gada 16. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 40. panta 1., 2. un 5. punktu Padomes 2003. gada 29. septembra Regulā (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp., un grozījums – OV 2004, L 94, 70. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2008. gada 9. oktobra Regulu (EK) Nr. 1009/2008 (OV L 276, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1782/2003").

2 Šīs lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Confédération paysanne* un Francijas pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru par vairāku normu tiesiskumu, kuras ir iekļautas 2010. gada 23. februāra rīkojuma, ar ko groza 2006. gada 20. novembra rīkojumu par 2006. gada 19. jūnija Dekrēta Nr. 2006–710 īstenošanu saistībā ar ieņēmumu atbalstu piemērošanu saskaņā ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu Nr. 1782/2003 (2010. gada 28. februāra *JORF*, 4141. lpp.; turpmāk tekstā – "2010. gada 23. februāra rīkojums").

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 1782/2003

3 Regulas Nr. 1782/2003 37. panta 1. punktā ir noteikts:

"Pamatsumma ir lauksaimniekam saskaņā ar VI pielikumā minētajām atbalsta shēmām katrā 38. pantā minētā pārskata perioda kalendārajā gadā piešķirto maksājumu kopējo summu vidējais rādītājs trijos gados, kas aprēķināts un koriģēts saskaņā ar VII pielikumu.

[..]"

4 Saskaņā ar šīs regulas 38. pantu pārskata periods ietver 2000., 2001. un 2002. kalendāro gadu.

5 Minētās regulas 40. pantā ar nosaukumu "Ārkārtas apstākļi" ir noteikts:

"1. Atkāpjoties no 37. panta, lauksaimniekam, kura ražošanu pārskata periodā negatīvi ietekmēja *force majeure* gadījums vai ārkārtas apstākļi, kas notika pirms pārskata perioda vai tā laikā, ir tiesības pieprasīt, lai pamatsummu aprēķinātu, pamatojoties uz to kalendāro gadu vai gadiem pārskata periodā, kurus neietekmēja *force majeure* gadījums vai ārkārtas apstākļi.

2. Ja *force majeure* vai ārkārtas apstākļiem bija nelabvēlīga ietekme visā atsauces periodā, dalībvalsts pamatsummu aprēķina, pamatojoties uz periodu no 1997. līdz 1999. gadam.

[..]

3. Par *force majeure* gadījumu vai ārkārtas apstākļiem, kompetentajai iestādei iesniedzot attiecīgos pierādījumus, attiecīgais lauksaimnieks rakstiski informē iestādi, to darot termiņā, kas jānosaka katrai dalībvalstij.

4. Par *force majeure* vai ārkārtas apstākļiem kompetentā iestāde atzīst, piemēram, šādus gadījumus:

a) lauksaimnieka nāve;

b) lauksaimnieka ilgstoša darbnespēja;

c) nopietna dabas katastrofa, kas būtiski ietekmē saimniecības lauksaimniecības zemi;

d) lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanai paredzēto ēku nejauša nopostīšana saimniecībā;

e) epizootija, kas ietekmē visus lauksaimniekam piederošos lauksaimniecības dzīvniekus vai daļu no tiem.

5. Šā panta 1., 2. un 3. punktu piemēro *mutatis mutandis* tiem lauksaimniekiem, kuriem pārskata perioda laikā ir bijušas lauksaimniecības un vides saistības saskaņā ar [Padomes 1992. gada 30. jūnija] Regulu (EEK) Nr. 2078/92 [par lauksaimniecības ražošanas metodēm, kas atbilst vides aizsardzības un lauku apvidu saglabāšanas prasībām (OV L 215, 85. lpp.)] un [Padomes 1999. gada 17. maija] Regulu (EK) Nr. 1257/99 [par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu (OV L 160, 80. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2004. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 2223/2004 (OV L 379, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1257/99")], tiem apiņu audzētājiem, kuriem minētajā periodā ir bijušas apiņu izrakšanas saistības saskaņā ar [Padomes 1998. gada 25. maija] Regulu (EK) Nr. 1098/98 [ar kuru ievieš īpašus pagaidu pasākumus attiecībā uz apiņiem (OV L 157, 7. lpp.)], kā arī tiem tabakas audzētājiem, kuri ir piedalījušies kvotu atpirkšanas programmā saskaņā ar [Padomes 1992. gada 30. jūnija] Regulu (EEK) Nr. 2075/92 [par jēltabakas tirgus kopīgo organizāciju (OV L 215, 70. lpp.)].

Gadījumā, kad šā punkta pirmajā daļā minētās saistības attiecas gan uz pārskata periodu, gan uz šā panta 2. punktā minēto periodu, dalībvalstis atbilstīgi objektīviem kritērijiem un tā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļošanu, nosaka pamatsummu saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, kas jāparedz Komisijai saskaņā ar 144. panta 2. punktā minēto procedūru."

Regula Nr. 2078/92

6 Regulas Nr. 2078/92 preambulas otrajā un divpadsmitajā apsvērumā ir norādīts:

"tā kā pasākumiem ar mērķi samazināt lauksaimniecisko ražošanu Kopienā labvēlīgi jāietekmē vide;

[..]

tā kā pasākumiem, kas paredzēti šajā regulā, jāiedrošina lauksaimniekus uzņemties saistības attiecībā uz lauksaimniecību, kas atbilst vides aizsardzības un lauku apvidu saglabāšanas prasībām, un tādējādi veicināt tirgu līdzsvaru; tiem ir jākompensē lauksaimniekiem viņu ražošanas samazinājuma un/vai ražošanas izmaksu palielināšanās dēļ zaudētie ienākumi, kā arī jāparedz kompensācija par to nozīmi vides stāvokļa uzlabošanā". [Neoficiāls tulkojums]

7 Saskaņā ar šīs regulas 1. panta a) punktu atbalsta shēmas, kas izveidota ar šo regulu, mērķis ir "veicināt lauksaimnieciskās ražošanas prakses izmantošanu, kas balstās uz lauksamniecības piesārņojošās iedarbības samazināšanu un kas ražošanas samazināšanas dēļ sekmē arī tirgu līdzsvara uzlabošanu".

8 Minētās regulas 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ievērojot nosacījumu par labvēlīgo ietekmi uz vidi un lauku apvidiem, shēmā var būt iekļauts atbalsts lauksaimniekiem, kuri apņemas:

a) ievērojami samazināt mēslojumu un/vai augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu vai saglabāt jau sāktos samazinājumus, vai ieviest vai turpināt izmantot bioloģiskās lauksaimniecības metodes;

b) izmantojot citus līdzekļus, kas nav paredzēti a) punktā, ekstensificēt augkopību un lopbarību vai saglabāt jau iepriekš sākto ekstensīvo ražošanu, vai pārveidot aramzemi par zālaugu platībām;

c) samazināt liellopu un aitu ganāmpulku proporciju attiecībā uz katru lopbarības platības vienību;

d) izmantot citu ražošanas praksi, kas atbilst vides un dabas resursu aizsardzības prasībām, kā arī saglabāt lauku apvidus un ainavu vai audzēt vietējo sugu dzīvniekus, kuriem draud izmiršana;

e) uzturēt pamestās lauksaimniecības vai mežu zemes;

f) sekmēt atmatu veidošanos vismaz piecus gadus, ņemot vērā to izmantošanu ar vidi saistītos nolūkos, tostarp, lai veidotu biotopu rezervātus vai dabas parkus vai lai aizsargātu hidroloģisko sistēmu;

g) apsaimniekot publiski pieejamas vai atpūtai domātas teritorijas."

Regula Nr. 1257/1999

9 Saskaņā ar Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu:

"Atbalsts, ko piešķir par tādu lauksaimniecības metožu izmantošanu, kas paredzētas vides aizsardzībai, lauku vides (agrovides) saglabāšanai vai dzīvnieku labturības uzlabošanai, veicina Kopienas politikas mērķu sasniegšanu lauksaimniecības, vides un lauksaimniecības dzīvnieku labturības jomā.

Šāds atbalsts veicina:

a) lauksaimniecības zemes izmantošanu tādos veidos, kas ir savienojami ar vides, ainavas un tās īpatnību, dabas resursu, augsnes un ģenētiskās daudzveidības aizsardzību un uzlabošanu;

b) videi draudzīgu lauksaimniecības ekstensifikāciju un zemas intensitātes ganību sistēmu apsaimniekošanu;

c) tādu apdraudētu apstrādājamo zemju saglabāšanu, kurām piemīt augsta dabas vērtība;

d) ainavu un vēsturisko īpatnību saglabāšanu lauksaimniecības zemē;

e) vides plānošanas izmantošanu lauksaimniecības praksē;

f) dzīvnieku labturības uzlabošanu."

10 Šīs regulas 24. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts:

"Atbalstu par saistībām, kas attiecas uz agrovidi vai dzīvnieku labturību, piešķir katru gadu un aprēķina, pamatojoties:

a) uz zaudētajiem ienākumiem;

b) uz papildu izmaksām, kas izriet no uzņemtajām saistībām; un

c) uz vajadzību pēc stimulēšanas."

Francijas tiesiskais regulējums

2006. gada 19. jūnija dekrēts

11 Saskaņā ar 2006. gada 19. jūnija Dekrēta Nr. 2006–710 par ieņēmumu atbalstu piemērošanu saskaņā ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (2006. gada 20. jūnija *JORF*, 9220. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar 2008. gada 2. decembra Dekrētu Nr. 2008–1261 (2008. gada 4. decembra *JORF*, 18530. lpp.; turpmāk tekstā – "2006. gada 19. jūnija dekrēts"), 1. panta devīto un desmito daļu:

"[Regulas Nr. 1782/2003] 40. panta 5. punkta piemērošanas mērķiem var ņemt vērā tikai tās agrovides saistības, kas iekļautas ar lauksaimniecības ministra rīkojumu apstiprinātajā sarakstā un kas attiecīgajā gadījumā ir izraisījušas vismaz 20 % samazinājumu:

— vai nu atbalsta summā, kas saskaņā ar rīkojumā paredzēto kārtību saņemta par gadiem, kurus ir nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, to salīdzinot ar atbalsta summu, kas piešķirta par pārskata perioda gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības;

[..]

Ja *force majeure* gadījums, ārkārtas apstāklis vai agrovides saistības nelabvēlīgi ietekmē visus pārskata perioda gadus [..] un rada [..] atbalsta summas samazināšanu [..], ar lauksaimniecības ministra rīkojumu nosaka šī samazinājuma aprēķināšanas kārtību.

[..]"

2006. gada 20. novembra rīkojums

12 2006. gada 20. novembra rīkojuma par 2006. gada 19. jūnija Dekrēta Nr. 2006–710 īstenošanu (2006. gada 25. novembra *JORF*, 17707. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar 2010. gada 23. februāra rīkojumu (turpmāk tekstā – "2006. gada 20. novembra rīkojums"), 5. pantā ir paredzēts:

"2006. gada 19. jūnija Dekrēta Nr. 2006–710 1. panta devītās daļas piemērošanas mērķiem vērā ņemtā gada laikā saņemtā atbalsta summa atbilst par katru no šī rīkojuma 1. panta 1. punktā paredzētajiem 11 atbalsta veidiem saņemto visu maksājumu kopsummai."

13 Saskaņā ar 2006. gada 20. novembra rīkojuma 6. panta 4. un 5. punktu:

"4. Pamatsumma, kas lauksaimniekam aprēķināta saskaņā ar [Regulas Nr. 1782/2003] 40. panta 1. punkta noteikumiem, tiek palielināta par summu, kas atbilst trešdaļai no starpības starp vidējo atbalsta summu, kas saņemta par pārskata perioda gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, un vidējo atbalsta summu, kas saņemta par pārskata perioda gadiem, kurus ir nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, ja attiecība starp:

— trešdaļu no starpības starp vidējo atbalsta summu, kas saņemta par pārskata perioda gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, un vidējo atbalsta summu, kas saņemta par pārskata perioda gadiem, kurus ir nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības,

— un trešdaļas no šīs starpības un pamatsummas, kas aprēķināta saskaņā ar [Regulas Nr. 1782/2003] 40. pantu, summēšanas rezultātu,

— ir vismaz 6,6 %.

5. 3. un 4. punktu nepiemēro, ja lauksaimniekam bija 3. pantā minētās agrovides saistības visos trīs pārskata perioda gados."

14 2006. gada 20. novembra rīkojuma 7. pantā ir noteikts:

"1. Ja lauksaimniekam bija šā rīkojuma 3. pantā noteiktās agrovides saistības katrā no trīs pārskata perioda gadiem, samazināšanas likme, ko aprēķina iepriekš minētā 2006. gada 19. jūnija dekrēta 1. panta devītās daļas piemērošanas mērķiem, atbilst attiecībai starp:

— starpību starp atbalsta summu, kas saņemta pēdējā gadā, kuru nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, un vidējo atbalsta summu, kas saņemta pārskata periodā,

— un šīs starpības un pamatsummas, kas aprēķināta atbilstoši iepriekš minētās [Regulas Nr. 1782/2003] 37. panta noteikumiem, summēšanas rezultātu.

Otrās daļas izpratnē atbalsta summa, kas saņemta pēdējā no gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, atbilst atbalsta summai, kas aprēķināta saskaņā ar šā rīkojuma 5. pantu un kas saņemta pēdējā no gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, un kam tika piemērots koeficients, kurš atbilst attiecībai starp pārskata periodā izmantotās lauksaimniecības zemes vidējo platību un pēdējā no gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, izmantotās lauksaimniecības zemes platību.

2. Ja atbilstoši 1. punktam aprēķinātā samazināšanās likme sasniedz iepriekš minētā 2006. gada 19. jūnija dekrēta 1. panta devītajā daļā minēto 20 % robežvērtību, tad saskaņā ar [Regulas Nr. 1782/2003] [..] 37. pantu aprēķinātajai pamatsummai pieskaita [noteiktu] summu.

Pieskaitāmā summa ir vienāda ar starpību starp atbalsta summu, kas saņemta pēdējā gadā, kuru nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, ko aprēķina atbilstoši 1. punkta pēdējai daļai, un vidējo pārskata periodā saņemto atbalsta summu.

3. Šī panta piemērošanas mērķiem pēdējais gads, kuru nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, nedrīkst attiekties uz laikposmu pirms 1992. gada."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

15 2010. gada 28. aprīlī *Confédération paysanne* iesniedza *Conseil d'État* [Valsts Padomē] prasības pieteikumu par 2010. gada 23. februāra rīkojuma 1. panta 2.–4. punkta atcelšanu.

16 Šī prasības pieteikuma pamatojumam tā it īpaši izvirza divus pamatus.

17 Pirmkārt, *Confédération paysanne* apgalvo, ka apstrīdētās normas ir jāatceļ, ciktāl tās tika pieņemtas saskaņā ar 2006. gada 19. jūnija dekrēta 1. panta devīto daļu. Šī pēdējā minētā norma esot pretrunā Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 1. un 5. punktam, ciktāl ar to tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu tiem lauksaimniekiem, kuriem bija agrovides saistības visā pārskata periodā vai tā daļā, tiek balstītas uz lauksaimnieku saņemto atbalsta summa samazināšanos, nevis uz to ražošanas līmeņa samazināšanos.

18 Otrkārt, *Confédération paysanne* apgalvo, ka 2010. gada 23. februāra rīkojuma 1. panta 2. un 4. punkts ir pretrunā Regulas Nr. 1782/2003 40. pantā 5. punktā paredzētajai prasībai ievērot vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem, jo tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu lauksaimniekiem, kuru ražošanu nozīmīgi nelabvēlīgi ietekmēja agrovides saistības, kas tiem bija visu pārskata periodu, ir pamatotas uz salīdzinājumu starp atbalsta summu, kas saņemta pēdējā no gadiem, kurus nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, kas var būt kāds gads pēc 1992. gada, un vidējo pārskata periodā saņemto atbalsta summu. Šī nevienlīdzīgā attieksme esot balstīta uz to, ka 2006. gada 20. novembra rīkojuma 1. pantā minētā atbalsta summa laikposmā no 1992. līdz 2000. gadam bija ievērojami pieaugusi, tāpēc tāda salīdzināšana, ja ir runa par lauksaimniekiem, kuriem bija agrovides saistības vairākus gadus pirms pārskata perioda sākuma, tikai izņēmuma gadījumā var radīt atbalsta summas samazinājumu, kas ir pietiekams, lai rastos tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu.

19 Uzskatot, ka atbilde uz *Confédération paysanne* izvirzītajiem pamatiem ir atkarīga no Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 1., 2. un 5. punkta interpretācijas, *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Regulas Nr. 1782/2003] 40. panta 1. un 5. punkts, ņemot vērā tiklab to formulējumu, kā arī mērķi, atļauj dalībvalstīm tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu tiem lauksaimniekiem, kuru ražošanu nozīmīgi negatīvi ir ietekmējušas agrovides saistības, kuras tiem bija visu pārskata periodu vai tā daļu, balstīt uz salīdzinājumu starp tiešo maksājumu summām, kas saņemtas gados, kuros ir bijusi šādu saistību nelabvēlīga ietekme, un tiešo maksājumu summām, kas saņemtas gados, kuros šādas nelabvēlīgas ietekmes nebija?

2) Vai [Regulas Nr. 1782/2003] 40. panta 2. un 5. punkts atļauj dalībvalstīm tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu tiem lauksaimniekiem, kuru ražošanu nozīmīgi negatīvi ir ietekmējušas agrovides saistības, kuras tiem bija visu pārskata periodu, balstīt uz salīdzinājumu starp tiešo maksājumu summu, kas saņemta pēdējā gadā, kuru nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, tostarp tad, ja šis gads bija astoņus gadus pirms pārskata perioda sākuma, un vidējo pārskata periodā saņemto ikgadējo tiešo maksājumu summu?"

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

20 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtība jautā, vai Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis ir tiesīgas tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu tiem lauksaimniekiem, kuru ražošanu ir nozīmīgi negatīvi ietekmējušas agrovides

saistības, kuras tiem bija visu pārskata periodu vai tā daļu, balstīt uz salīdzinājumu starp tiešo maksājumu summu, kas saņemta gados, kuros ir bijusi šādu saistību nelabvēlīga ietekme, un atbalsta summu, kas saņemta gados, kuros nelabvēlīgas ietekmes nebija.

21 Pirms atbildēt uz šo jautājumu, vispirms, tāpat kā ģenerāladvokāte secinājumu 24. punktā, ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1782/2003 valodu versiju vidū pirms visiem šīs regulas grozījumiem vienīgi franču valodas versijā tās 40. panta 1. punktā tiek izmantots izteiciens "nozīmīga nelabvēlīga ietekme". Šīs normas spāņu, vācu, itāļu, portugāļu un somu valodu versijās kā atbalsta izmaksas lauku saimniecībām vienīgais nosacījums faktiski ir paredzēts tas, ka ražošana ir bijusi "nelabvēlīgi ietekmēta", kamēr dāņu, grieķu, angļu, holandiešu un zviedru valodu versijās ir izvirzīts "negatīvas ietekmes" nosacījums, taču neprasot, lai būtu nozīmīgi nelabvēlīgi ietekmēta ražošana.

22 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nepieciešamība vienveidīgi piemērot un līdz ar to interpretēt Savienības tiesību aktu nepieļauj, ka tas tiek ņemts vērā atsevišķi vienā no tā redakcijām, bet, gluži pretēji, prasa, lai to interpretē, pamatojoties gan uz tā autora faktisko nolūku, gan arī uz mērķi, ko tas ir vēlējies sasniegt, ņemot vērā esošās redakcijas visās oficiālajās valodās (skat. it īpaši 2010. gada 3. jūnija spriedumu lietā C-569/08 *Internetportal und Marketing*, Krājums, I-4871. lpp., 35. punkts, kā arī 2011. gada 9. jūnija spriedumu lietā C-52/10 *Eleftheri tileorasi* un *Giannikos*, Krājums, I-4973. lpp., 23. punkts).

23 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 1. punkta franču valodas versijas īpatnība bija sastopama jau priekšlikuma Padomes regulai, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido atbalsta shēmas noteiktu kultūraugu ražotājiem (COM(2003) 23, galīgā redakcija), tekstā.

24 Otrkārt, ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1782/2003 40. pantā ir atkāpe, kas paredzēta, lai pielāgotu tā sauktā "vēsturiskā" modeļa ietvaros paredzēto pamatsummas aprēķina noteikumu, saskaņā ar kuru lauksaimniekiem, kas ir saņēmuši pārskata periodā no 2000. līdz 2002. kalendārajam gadam maksājumu vismaz no vienas no šīs regulas VI pielikumā paredzētajām atbalsta shēmām, ir tiesības uz atbalstu, kas aprēķināts, pamatojoties uz pamatsummu, ko attiecībā uz katru lauksaimnieku nosaka, ņemot vērā šajā laikposmā no saskaņā ar šīm shēmām kopā piešķirtajiem maksājumiem gada vidējo skaitli.

25 It īpaši ar Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punktu, lasot to kopā ar šī panta 1. punktu, lauksaimniekiem, kuriem pārskata periodā atbilstoši Regulai Nr. 2078/92 un Regulai Nr. 1257/1999 bija agrovides saistības, ir atļauts lūgt, lai pamatsummu tiem aprēķina, pamatojoties uz pārskata perioda kalendāro gadu vai gadiem, kuros šādām saistībām nav bijusi nelabvēlīga ietekme (skat. 2010. gada 11. novembra spriedumu lietā C-152/09 *Grootes*, Krājums, I-11285. lpp., 60. punkts).

26 Ārkārtas apstākļu regulējumu paplašinot attiecībā uz lauksaimniekiem, kuriem pārskata periodā atbilstoši Regulai Nr. 2078/92 un Regulai Nr. 1257/1999 bija agrovides saistības, Savienības likumdevējs uzskatīja, ka lauksaimnieks, kurš ir uzņēmies šādas saistības, šī iemesla dēļ vēlāka Savienības atbalsta ietvaros nedrīkst nonākt nelabvēlīgā stāvoklī tieši šo saistību dēļ, jo viņš nevarēja paredzēt, ka viņa lēmums varētu ietekmēt tiešos maksājumus nākotnē atbilstoši vēlāk pieņemtajai regulai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Grootes*, 36. un 44. punkts).

27 Šo interpretāciju apstiprina Regulas Nr. 1782/2003 *travaux préparatoires* un it īpaši dokuments ar nosaukumu "Vienreizējo maksājumu shēma, īpašie gadījumi, valsts rezerve", kas tika pieņemts darba grupas "Horizontālie lauksaimniecības jautājumi" 2003. gada 28. maija sēdē ((DS 200/03 REV 1), kas ir ietverts Padomes 2003. gada 3. jūnija dokumenta Nr. 9971/03 IV pielikumā), saskaņā ar kuru atbilstoši 1988. gada 28. aprīļa spriedumam lietā 120/86 *Mulder* (*Recueil*, 2321. lpp., 24. punkts) lauksaimniekiem, kuri ir uzņēmušies agrovides saistības, jāļauj izmantot ārkārtas apstākļu regulējumu.

28 Nedz no Regulas Nr. 1782/2003 *travaux préparatoires*, nedz no tās normām nevar secināt, ka likumdevēja nodoms bija minētā regulējuma piemērošanu attiecībā uz šiem lauksaimniekiem pakārtot nosacījumam, ka viņu ražošana būtu bijusi "nozīmīgi" nelabvēlīgi ietekmēta.

29 Ņemot vērā šo precizējumu, lai atbildētu uz pirmo jautājumu, ir jānorāda, ka likumdevēja mērķis, kā izriet no šā sprieduma 26. punkta, bija paredzēt, ka lauksaimnieki, kuri pārskata periodā bija uzņēmušies šīs agrovides saistības, atrodas tādā pašā situācijā kā tie lauksaimnieki, kuri šādām saistībām nebija piekrituši.

30 Turklāt no Regulas Nr. 1782/2003 40. panta sistēmas izriet, ka fakts, ka pārskata periodā atbilstoši Regulai Nr. 2078/92 un Regulai Nr. 1257/1999 ir bijušas agrovides saistības, pats par sevi ir pietiekams, lai atbilstošajam lauksaimniekam būtu tiesības savu pamatsummu aprēķināt, pamatojoties uz to kalendāro gadu vai gadiem pārskata periodā, kuros nebija šādu saistību, nepastāvot nepieciešamībai izvērtēt, vai šādu saistību dēļ šī lauksaimnieka ražošana ir bijusi nelabvēlīgi ietekmēta.

31 Kā izriet no Regulas Nr. 2078/92 2. panta, lasot to kopsakarā ar šīs regulas 1. panta a) punktu un tās preambulas otro un divpadsmito apsvērumu, kā arī Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu, minētās saistības, tā kā tās prasa īstenot tādas lauksaimniecības formas, kas it īpaši paredz samazināt mēslojumu un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, ekstensificēt lauksaimniecības veidus, samazināt liellopu un aitu ganāmpulku proporciju attiecībā uz katru lopbarības platības vienību, kas var radīt ražīguma zudumu, sekmēt atmatu veidošanos, ņemot vērā to izmantošanu ar vidi saistītos nolūkos, vai apsaimniekot publiski pieejamas vai atpūtai domātas teritorijas, pēc savas būtības nelabvēlīgi ietekmē lauksaimnieka, kurš ir uzņēmies saistības, ražošanu.

32 Turklāt lauksaimnieks, kura ražošanu nelabvēlīgi ietekmēja uz agrovides saistībām balstītu pasākumu piemērošana, konkrētos apstākļos varētu sastapties ar grūtībām vai pat neiespējamību noteikt precīzu saistību starp minētajām saistībām un viņa lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanos.

33 Tieši tas ir iemesls, kāpēc saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punktu dalība Regulā Nr. 2078/92 un Regulā Nr. 1257/1999 paredzētajās agrovides saistībās lauksaimniekiem rada tādas pašas sekas kā tad, ja viņu ražošanu nelabvēlīgi būtu ietekmējis *force majeure* gadījums vai ārkārtas apstākļi.

34 No minētā izriet, ka Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ikviens lauksaimnieks tikai tāpēc vien, ka pārskata periodā bija uzņēmies Regulā Nr. 2078/92 un Regulā Nr. 1257/1999 paredzētās agrovides saistībās, ir tiesīgs prasīt, lai pamatsummu viņam aprēķina, pamatojoties uz to kalendāro gadu vai gadiem pārskata periodā, kuros šādu saistību nebija.

Par otro jautājumu

35 Uzdodot savu otro jautājumu, iesniedzētiesa būtība jautā, vai Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis ir tiesīgas tiesības uz pamatsummas pārvērtēšanu tiem lauksaimniekiem, kuru ražošanu ir nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, kuras tiem bija visu laikposmu no 1997. gada līdz 2002. gadam, balstīt uz salīdzinājumu starp tiešo maksājumu summu, kas saņemta pēdējā gadā, kuru nav nelabvēlīgi ietekmējušas agrovides saistības, pat tad, ja šis gads bija agrāk par astoņiem gadiem pirms pārskata perioda sākuma, un vidējo pārskata periodā saņemto ikgadējo tiešo maksājumu summu.

36 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ikviens lauksaimnieks tikai tāpēc vien, ka laikposmā no 1997. līdz 2002. gadam bija uzņēmies Regulā Nr. 2078/92 un Regulā

Nr. 1257/1999 paredzētajās agrovides saistībās, ir tiesīgs prasīt, lai pamatsumma viņam tiek aprēķina, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un tā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļošanu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

37 Jāpiebilst, ka saskaņā ar lojālas sadarbības principu valsts tiesām to kompetences ietvaros ir pienākums piemērot Regulas Nr. 1782/2003 40. panta 5. punkta pirmo un otro daļu un nodrošināt to pilnīgu efektivitāti, vajadzības gadījumā nepiemērojot tām pretrunā esošu, tostarp vēlāk pieņemtu valsts tiesību normu (šajā ziņā skat. 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal*, *Recueil*, 629. lpp., 24. punkts, un 2013. gada 26. februāra spriedumu lietā C-617/10 *Åkerberg Fransson*, 45. lpp.).

Par tiesāšanās izdevumiem

38 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001, kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 2008. gada 9. oktobra Regulu (EK) Nr. 1009/2008, 40. panta 5. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ikviens lauksaimnieks tikai tāpēc vien, ka pārskata periodā bija uzņēmies Padomes 1992. gada 30. jūnija Regulā (EEK) Nr. 2078/92 par lauksaimniecības ražošanas metodēm, kas atbilst vides aizsardzības un lauku apvidu saglabāšanas prasībām, un Padomes 1999. gada 17. maija Regulā (EK) Nr. 1257/99 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2004. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 2223/2004, paredzētās agrovides saistībās, ir tiesīgs prasīt, lai pamatsummu viņam aprēķina, pamatojoties uz to kalendāro gadu vai gadiem pārskata periodā, kuros šādu saistību nebija;**

2) **Regulas Nr. 1782/2003, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1009/2008, 40. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ikviens lauksaimnieks tikai tāpēc vien, ka laikposmā no 1997. līdz 2002. gadam bija uzņēmies Regulā Nr. 2078/92 un Regulā Nr. 1257/1999, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 2223/2004, paredzētās agrovides saistībās, ir tiesīgs prasīt, lai pamatsumma viņam tiek aprēķina, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un tā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļošanu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.**

[Paraksti]